

ANALIZA SYTUACJI MŁODZIEŻY NA RYNKU PRACY W WOJ. PODLASKIM W 2012 ROKU

1. Demografia¹

W końcu 2012r. w woj. podlaskim mieszkało 164956 osób w wieku 15-24 lata i stanowiły one 13,8% ogółu ludności województwa. W porównaniu do końca roku poprzedniego liczba osób w ww. przedziale zmniejszyła się o 5,7 tys., tj. o 3,3% (w końcu stanowiły one 14,2%). Wśród osób w wieku 15-24 lata przeważali mężczyźni (84827; 51,4%) oraz mieszkańcy miast (96617; 58,6%).

2. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-24 lata w województwie podlaskim (BAEL)²

W IV kwartale 2012 r. w województwie podlaskim aktywne zawodowo było 44 tys. osób w wieku 15-24 lata (8,7% ogółu ludności aktywnej zawodowo). **Współczynnik aktywności zawodowej** dla tej grupy osób wyniósł **30,8%** i był to jeden z najniższych wskaźników spośród wszystkich grup wiekowych, obok osób 55-letnich i starszych; wartość wskaźnika aktywności zawodowej dla ogółu ludności województwa wyniosła 56,0%.

Biernymi zawodowo pozostawało 99 tys. osób poniżej 25 roku życia (tj. 24,8% ogółu populacji biernych zawodowo w województwie). Odsetek biernych zawodowo w tej grupie wiekowej wyniósł ponad 69%. Główny powód braku aktywności zawodowej młodych osób to nauka oraz uzupełnianie kwalifikacji zawodowych. Model łączenia nauki z pracą jest wciąż mało popularny wśród młodzieży.

W IV kwartale 2012r. liczba **pracujących** w wieku 15-24 lata w województwie podlaskim wyniosła 32 tys. Udział osób młodych w ogólnej populacji pracujących w województwie kształtował się na poziomie 7,0%. Natomiast wskaźnik zatrudnienia młodzieży osiągnął wartość 22,4%, a więc był dwukrotnie niższy niż dla ogółu ludności w województwie (50,3%).

Stopa bezrobocia rzeczywistego w IV kwartale 2012r. osiągnęła ogólną wartość 10,0% ludności aktywnej zawodowo. W najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy znajdowały się osoby młode, wśród których stopa bezrobocia wyniosła **27,3%**. Wskaźnik stopy bezrobocia młodych jest najwyższy w porównaniu z pozostałymi grupami wiekowymi ludności.

¹ Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie podlaskim w 2012 roku, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2013

² Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim w IV kwartale 2012r., Urząd Statystyczny w Białymstoku

**Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim,
w tym młodzieży w 2012r. (IV kwartał)**

Wyszczególnienie	Ogółem	15-24 lata	Polska 15-24 lata
Ludność ogółem, w tym:	910 tys.	143 tys.	-
• Aktywni zawodowo	510 tys.	44 tys.	-
Współczynnik aktywności zawodowej	56,0%	30,8%	34,0%
- Pracujący	458 tys.	32 tys.	-
Wskaźnik zatrudnienia	50,3%	22,4%	24,7%
- Bezrobotni	51 tys.	12 tys.	-
Stopa bezrobocia	10,0%	27,3%	27,4%
• Bierni zawodowo	400 tys.	99 tys.	-

Dane: BAEL

Wskaźniki aktywności zawodowej młodzieży w woj. podlaskim są gorsze niż dla kraju; wskaźnik zatrudnienia jest niższy, a stopa bezrobocia wyższa.

**Wskaźniki aktywności zawodowej osób w wieku 15-24 lata
w woj. podlaskim w latach 2007-2012 (IV kwartał)**

Osoby w wieku 15-24 lata	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Aktywni zawodowo (w tys.)	52,0	60,0	49,0	53,0	50,0	44,0
Współczynnik aktywności zawodowej	28,3%	32,4%	30,6%	30,6%	31,8%	30,8%
Pracujący (w tys.)	44,0	50,0	43,0	40,0	36,0	32,0
Wskaźnik zatrudnienia	23,9%	27,0%	26,9%	23,1%	22,9%	22,4%
Bezrobotni (w tys.)	8,0	10,0	6,0	12,0	14,0	12,0
Stopa bezrobocia	15,4%	16,7%	12,2%	22,6%	28,0%	27,3%

Dane: BAEL

3. Bezrobocie rejestrowane osób do 25 roku życia

W końcu 2012r. w urzędach pracy woj. podlaskiego **zarejestrowanych** było 14550 osób do 25 roku życia. Młodzi ludzie stanowili 21,2% ogółu bezrobotnych, natomiast w skali całego kraju bezrobotna młodzież stanowiła 19,9% ogółu bezrobotnych.

Bezrobocie rejestrowane młodzieży w woj. podlaskim na tle kraju w 2012 roku

Województwo	Liczba bezrobotnych ogółem	w tym osób do 25 roku życia	%
POLSKA	2 136 815	424 227	19,9
Małopolskie	161 161	39 722	24,6
Wielkopolskie	147 902	33 641	22,7
Podkarpackie	153 807	34 978	22,7
Lubelskie	131 125	29 310	22,4
Podlaskie	68 705	14 550	21,2
Świętokrzyskie	86 708	18 016	20,8
Pomorskie	114 644	23 629	20,6
Kujawsko-Pomorskie	148 839	30 619	20,6
Warmińsko-Mazurskie	113 223	22 993	20,3
Opolskie	51 775	9 689	18,7
Lubuskie	60 614	11 115	18,3
Mazowieckie	271 927	49 502	18,2
Śląskie	205 459	35 847	17,4
Łódzkie	151 036	26 197	17,3
Zachodniopomorskie	112 521	18 977	16,9
Dolnośląskie	157 369	25 442	16,2

Dane: www.psz.praca.gov.pl

Bezrobotna młodzież do 25 roku życia w latach 2007-2012 (stan w końcu roku)

Lata	Zarejestrowani bezrobotni ogółem	Bezrobotni do 25 roku życia		wzrost/spadek do poprzedniego roku		POLSKA % osób do 25 r.ż. wśród bezrobotnych ogółem
		Liczba	% udział wśród bezrobotnych ogółem	(+/-)	%	
2007	48796	10218	20,9	-	-	19,0
2008	45821	10070	22,0	-148	-1,4	20,7
2009	61169	14946	24,4	+4876	+48,4	22,5
2010	63761	15250	23,9	+304	+2,0	21,9
2011	65920	14737	22,4	-513	-3,4	21,0
2012	68705	14550	21,2	-187	-1,3	19,9

Dane: WUP w Białymstoku

Największy wzrost poziomu bezrobocia osób młodych nastąpił w 2009r. (o 48,4%) i był pochodną ogólnego pogorszenia sytuacji ekonomicznej w regionie i kraju. Jednakże jego dynamika była znacznie większa niż ogólny, 33,5% wzrost poziomu bezrobocia. Od 2011 roku notuje się spadek liczby bezrobotnych do 25 roku życia, mimo ogólnego wzrostu poziomu bezrobocia (w 2011r. o 3,4%, a w 2012r. o 1,3%). Wynika to głównie ze zmniejszonego napływu tej grupy osób do ewidencji urzędów pracy.

Bezrobotna młodzież wg Powiatowych Urzędów Pracy
(stan w końcu 2012r.)

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych do 25 roku życia	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych
Augustów	4177	930	22,3
Białystok	25203	3939	15,6
Bielsk Podl.	2180	603	27,7
Grajewo	4112	903	22,0
Hajnówka	2297	420	18,3
Kolno	3168	981	31,0
Łomża	6531	1491	22,8
Mońki	2114	673	31,8
Sejny	1832	406	22,2
Siemiatycze	1703	462	27,1
Sokółka	4793	1156	24,1
Suwałki	5211	1063	20,4
Wysokie Maz.	2378	747	31,4
Zambrów	3006	776	25,8
Woj. podlaskie	68705	14550	21,2

Dane: WUP w Białymstoku

Bezrobocie młodzieży jest zróżnicowane terytorialnie. Odsetek bezrobotnych poniżej 25 roku życia w ogólnej liczbie zarejestrowanych w poszczególnych powiatach województwa kształtował się w przedziale od 15,6% do 31,8% – rozpiętość udziału wyniosła 16,2 punktu proc. Największy odsetek osób do 25 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano na terenie działania PUP w: Mońkach (31,8%), Wysokiem Mazowieckiem (31,4%) oraz Kolnie (31,0%); najmniejszy zaś w PUP w: Białymstoku (15,6%), Hajnówce (18,3%) oraz Suwałkach (20,4%).

Struktura zarejestrowanych bezrobotnych do 25 roku życia w woj. podlaskim

stan w końcu 2012 roku		Liczba bezrobotnych ogółem	%	w tym osoby do 25 roku życia	%
Wykształcenie	wyższe	9334	13,6	1488	10,2
	policealne i średnie zawodowe	15829	23,0	4165	28,6
	średnie ogólnokształcące	8190	11,9	3269	22,5
	zasadnicze zawodowe	16626	24,2	2373	16,3
	gimnazjalne i poniżej	18726	27,3	3255	22,4
Płeć	kobieta	31553	45,9	6792	46,7
	mężczyzna	37152	54,1	7758	53,3
Miejsce zamieszkania	miasto	44959	65,4	7638	52,5
	wieś	23746	34,6	6912	47,5
Czas pozostawiania bez pracy w miesiącach	do 1	5979	8,7	1480	10,2
	1-3	11910	17,3	3420	23,5
	3-6	10822	15,8	3323	22,8
	6-12	11850	17,2	2465	16,9
	12-24	12953	18,9	2413	16,6
	pow. 24	15191	22,1	1449	10,0
Staż pracy ogółem	do 1 roku	10826	15,8	3241	22,3
	1-5	15182	22,1	2625	18,0
	5-10	8427	12,3	44	0,3
	10-20	8947	13,0	X	-
	20-30	6586	9,6	X	-
	30 lat i więcej	2451	3,6	X	-
	bez stażu	16286	23,7	8640	59,4
Ogółem		68705	100,0	14550	100,0

Dane: WUP w Białymstoku

Podobnie jak wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, również w grupie bezrobotnych do 25 r. ż. wyraźnie przeważają mężczyźni. W końcu 2012r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 7758 mężczyzn (53,3% zarejestrowanych bezrobotnych do 25 r.ż.) oraz 6792 młode kobiety (46,7%). W stosunku do poprzedniego roku liczba młodych mężczyzn bez pracy zwiększyła o 5,8%, a kobiet zmniejszyła się o 8,3%.

W województwie podlaskim bezrobotna młodzież częściej rejestruje się w **miastach** (7638 osób – 52,5%) niż **na wsi** (6912 osób – 47,5%). W odniesieniu do stanu z końca 2011r. subpopulacja bezrobotnych do 25 r.ż. zamieszkałych w miastach zmniejszyła się o 5,4%, natomiast liczba młodych osób zamieszkałych na wsi wzrosła o 3,7%.

Prawo do zasiłku w końcu 2012r. posiadało 697 osób do 25 roku życia, co stanowiło 4,8% ogółu zarejestrowanych w tej kategorii wiekowej. Liczba ta w odniesieniu do stanu z końca 2011 r. zwiększyła się o 49 osób (o 7,6%). Wśród ogółu bezrobotnych prawo do zasiłku posiadało 12,7%. Niski odsetek uprawnionych do zasiłku wśród młodych bezrobotnych wynika z faktu albo braku stażu pracy, albo zbyt krótkiego stażu, by nabyć prawo do zasiłku.

Istotny wpływ na strukturę bezrobocia młodych mają zachodzące zmiany demograficzne oraz wzrost możliwości i zainteresowania podejmowaniem dalszej nauki. Alternatywą dla bezrobotnej młodzieży jest podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Sprzyja temu dynamiczny rozwój szkolnictwa. Szczególnie łatwo dostępne stało się szkolnictwo wyższe. W końcu 2012r. dyplomami wyższych uczelni legitymowało się 1488 osób bezrobotnych do 25 roku życia, co stanowiło 10,2% bezrobotnych w tej grupie, wobec 13,6% bezrobotnych z wyższym wykształceniem wśród bezrobotnych ogółem. Najwięcej zaś osób do 25 roku życia zarejestrowanych jako bezrobotne posiadało **wykształcenie** policealne i średnie zawodowe – 4165 osób, co stanowiło 28,6% bezrobotnych w tej grupie. Warto zauważyć, że w liczbie bezrobotnych ogółem udział ten był niższy i wyniósł 23,0%.

W końcu 2012r. spośród zarejestrowanych bezrobotnych poniżej 25 roku życia najliczniejszą populację stanowiły **osoby ze stażem** do 1 roku – 3241 osób, tj. 22,3% bezrobotnych w omawianej grupie. Zatem co piąty bezrobotny w omawianej grupie legitymował się takim stażem. Jednak podkreślenia wymaga fakt, że w liczbie bezrobotnych poniżej 25 roku życia aż 59,4% nie posiadało stażu pracy (8640 osób).

Wśród bezrobotnych poniżej 25 roku życia **dominowały osoby pozostające bez pracy** przez 1-3 miesiące – 3420 osób, czyli 23,5% bezrobotnych w tej grupie. Kolejne 3323 osoby (22,8%) pozostawały bez pracy przez okres 3-6 miesięcy. Łącznie nieprzerwanie przez okres 12 miesięcy i dłużej zarejestrowane w urzędzie pracy były 3862 osoby poniżej 25 roku życia i stanowiły one 26,0% tej kategorii bezrobotnych. Dla porównania, dla ogółu bezrobotnych ten odsetek wyniósł 41,0%. Oznacza to, że osoby młodsze, jeśli już trafią do rejestrów urzędów pracy, to szybciej znajdują pracę niż osoby od nich starsze.

3.1 Bilans bezrobotnych do 25 roku życia

W 2012r. w urzędach pracy zarejestrowało się 24081 bezrobotnych osób do 25 roku życia (31,6% napływu do bezrobocia ogółem), z tego po raz pierwszy zarejestrowało się 10526 osób (43,7% ogółu napływu w tej populacji), a po raz kolejny 13555 osób (tj. 56,3%). W porównaniu do 2011r. odnotowano spadek napływu do bezrobocia osób w omawianej grupie wiekowej o 3,4%. W tym samym czasie napływ bezrobotnych ogółem zwiększył się o 0,9%.

W 2012 roku z ewidencji bezrobotnych wyłączono 21799 osób do 25 roku życia, tj. o 1115 osób mniej niż w 2011r. (spadek odpływów o 4,9%, podczas gdy wśród ogółu bezrobotnych odpływy zwiększyły się o 0,1%).

Najczęstszą przyczyną wyłączenia młodych bezrobotnych ze statystyk urzędów pracy były podjęcia pracy (36,0% odpływu tej subpopulacji) oraz niepotwierdzenie gotowości do pracy (30,7%). W analizowanym okresie pracę podjęły 7854 osoby w omawianej kategorii (i było to o 703 osoby mniej niż w 2011r.). Pracę niesubsydiowaną podjęło 6736 osób (31,0% odpływu tej subpopulacji), a w ramach subsydiowanych miejsc pracy zatrudniono 1118 osób (5,1% odpływu).

Wskaźnik płynności rynku pracy dla osób do 25 roku życia, rozumiany jako stosunek liczby osób podejmujących pracę do liczby osób nowo zarejestrowanych w

tym czasie, wyniósł w 2012r. 32,6% (w 2011r. – 34,3%). Dla porównania, dla całej zbiorowości bezrobotnych wskaźnik ten wyniósł 40,8%.

3.2 Aktywizacja zawodowa bezrobotnych osób do 25 roku życia

W 2012r. podstawowymi działaniami aktywizacyjnymi objęto 5492 bezrobotnych do 25 roku życia, co stanowiło 36,9% wszystkich zaktywizowanych bezrobotnych (praca subsydiowana, szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe, prace społecznie użyteczne, indywidualny program zatrudnienia socjalnego/kontrakt socjalny). Liczba zaktywizowanych bezrobotnych do 25 roku życia wzrosła o 1706 osób, tj. o 45,1% w porównaniu do 2011r.

Największym zainteresowaniem bezrobotnych w omawianej kategorii wiekowej cieszą się staże, które w 2012r. rozpoczęło 3481 osób w wieku do 25 lat (16,0% odpływu osób do 25 roku życia), szkolenia, które rozpoczęły 743 osoby (3,4%) oraz prace interwencyjne, które rozpoczęły 392 osoby (1,8%). W ogólnej liczbie osób bezrobotnych, które rozpoczęły staż w 2012 r., osoby do 25 roku życia stanowiły 53,0%. Wysoki był również odsetek osób młodych wśród rozpoczynających szkolenia (34,8%).

"Napływy" i "odpływy" bezrobotnych do 25 roku życia w 2012r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem		Bezrobotni do 25 roku życia	
	liczba	%	liczba	%
Bezrobotni nowo zarejestrowani "napływ", z tego rejestrujący się:	76151	100,0	24081	100,0
- po raz pierwszy	17145	22,5	10526	43,7
- po raz kolejny	59006	77,5	13555	56,3
Bezrobotni wyrejestrowani „odpływ”, w tym z powodu:	73366	100,0	21799	100,0
podjęcia pracy, z tego:	31037	42,3	7854	36,0
• pracy niesubsydiowanej	26257	35,8	6736	31,0
• pracy subsydiowanej, w tym:	4780	6,5	1118	5,1
- w ramach prac interwencyjnych	1465	2,0	392	1,8
- w ramach robót publicznych	949	1,3	119	0,6
- z tytułu podjęcia działalności gospodarczej	1407	1,9	311	1,4
- w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	857	1,2	282	1,3
rozpoczęcia szkolenia	2137	2,9	743	3,4
rozpoczęcia stażu	6571	9,0	3481	16,0
rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	5	0,0	3	0,01
rozpoczęcia prac społecznie użytecznych	1040	1,4	56	0,3
rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub	350	0,5	91	0,4

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem		Bezrobotni do 25 roku życia	
	liczba	%	liczba	%
podpisania kontraktu socjalnego				
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji pracy lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	896	1,2	325	1,5
niepotwierdzenia gotowości do pracy	20129	27,4	6701	30,7
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	5784	7,9	1519	7,0
podjęcia nauki	405	0,6	355	1,6

Dane: WUP w Białymstoku

4. Bezrobotni w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zaprzestała posługiwania się pojęciem „absolwenta”. W sprawozdawczości rynku pracy pojawiła się w to miejsce kategoria osób będących w okresie do 12 miesięcy od ukończenia szkoły, tj. od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie potwierdzającym ukończenie nauki w szkole, kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycie uprawnień do wykonywania zawodu przez niepełnosprawnych.

W ciągu 2012r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowało się 10575 nowych osób będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, czyli 13,9% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych. W stosunku do roku poprzedniego napływ absolwentów szkół zmniejszył się o 405 osób, tj. o 3,7%. Jednocześnie w ciągu tego roku pracę podjęło 2775 osób z tej grupy bezrobotnych, a więc o 395 osób, tj. o 12,5% mniej. Wskaźnik płynności rynku pracy wyniósł 26,2% (w 2011r. 28,9%).

**Osoby bezrobotne w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki
w woj. podlaskim w latach 2007-2012 (stan w końcu roku)**

Lata	Zarejestrowani bezrobotni ogółem	Bezrobotni będący w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		wzrost/spadek do poprzedniego roku		POLSKA % absolwentów wśród bezrobotnych ogółem
		Liczba	% udział wśród bezrobotnych ogółem	(+/-)	%	
2007	48796	2524	5,2	-	-	4,1
2008	45821	2889	6,3	+365	+14,5	5,3
2009	61169	4272	7,0	+1383	+47,9	6,4
2010	63761	4449	7,0	+177	+4,1	6,3
2011	65920	4456	6,8	+7	+0,2	6,3
2012	68705	4522	6,6	+66	+1,5	5,9

Dane: WUP w Białymstoku

Na przestrzeni analizowanych lat populacja bezrobotnych absolwentów zwiększała się, jednakże od 2010 roku dynamika tego wzrostu uległa znacznemu wyhamowaniu. W końcu 2012r. w urzędach pracy woj. podlaskiego pozostawało zarejestrowanych 4522 bezrobotnych absolwentów. Stanowili oni 6,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w Polsce: 5,9%).

**Bezrobotni w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki
wg powiatowych urzędów pracy w 2012r. (stan w końcu roku)**

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba bezrobotnych w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych
Augustów	250	6,0
Białystok	1490	5,9
Bielsk Podl.	218	10,0
Grajewo	242	5,9
Hajnówka	156	6,8
Kolno	265	8,4
Łomża	410	6,3
Mońki	196	9,3
Sejny	77	4,2
Siemiatycze	162	9,5
Sokółka	311	6,5
Suwałki	335	6,4
Wysokie Maz.	217	9,1
Zambrów	193	6,4
Woj. podlaskie	4522	6,6

Dane: WUP w Białymstoku

W końcu 2012r. największy procent absolwentów w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano na terenie działania PUP w: Bielsku Podlaskim (10,0%), Siemiatyczach (9,5%), Mońkach (9,3%) i Wysokiem Mazowieckiem (9,1%); najmniej zaś na w terenie PUP w: Sejnach (4,2%), oraz Białymstoku i Grajewie (po 5,9%).

5. Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą, do 27 roku życia

We wprowadzonej od 1 stycznia 2005r. nowej sprawozdawczości rynku pracy uwzględniono grupę osób bezrobotnych, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia. Do absolwentów szkół wyższych, którzy nie ukończyli 27 roku życia, a będących w okresie 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, urzędy pracy mogą zastosować instrumenty przeznaczone dla osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, a zwłaszcza mogą oni zostać skierowani do odbycia stażu u pracodawcy przez okres nie przekraczający 12 miesięcy.

Na koniec 2012r. w powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 1415 osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia, co stanowiło 2,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W porównaniu do końca 2011r. liczba ta zmniejszyła się o 73 osoby, tj. o 4,9%, a udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych o 0,2 punktu proc.

Udział absolwentów szkół wyższych jest znacznie wyższy wśród podlaskich bezrobotnych niż średnio w kraju (1,5%).

Bezrobotna młodzież, która ukończyła szkołę wyższą, do 27 roku życia w woj. podlaskim w latach 2007-2012 (stan w końcu roku)

Lata	Zarejestrowani bezrobotni ogółem	Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą, do 27 roku życia		wzrost/spadek do poprzedniego roku		POLSKA % osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 r.ż. wśród bezrobotnych ogółem
		Liczba	% udział wśród bezrobotnych ogółem	(+/-)	%	
2007	48796	848	1,7	-	-	1,2
2008	45821	1054	2,3	+206	+24,3	1,6
2009	61169	1407	2,3	+353	+33,5	1,8
2010	63761	1753	2,5	+346	+24,6	1,8
2011	65920	1488	2,3	-265	-15,1	1,7
2012	68705	1415	2,1	-73	-4,9	1,5

Dane: WUP w Białymstoku

Do końca 2010r. bezrobocie absolwentów szkół wyższych rosło dynamicznie. Od 2011 roku tendencja ta odwróciła się, a wynikało to z jednej strony ze zmniejszonego napływu tych osób do ewidencji urzędów pracy, a z drugiej ze wzrostu podjęć pracy. Do urzędów pracy woj. podlaskiego zgłosiły się w ciągu 2012r.

3864 osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia i stanowiły one 5,1% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych (w 2010r.: 4166 osób – 5,5%). W tym czasie pracę podjęły 1403 osoby w omawianej kategorii bezrobotnych, a więc o 15,6% mniej niż w poprzednim roku (w 2011r.: 1663 osoby). Wskaźnik płynności rynku pracy wyniósł więc dla tej grupy 36,3% (w 2011r. 39,9%). Należy tu zaznaczyć, że był on wyższy niż analogiczny wskaźnik dla bezrobotnej młodzieży do 25 roku życia, który wyniósł 32,6%; oba wskaźniki są niższe od wskaźnika płynności liczonego dla ogółu bezrobotnych (40,8%).

Wśród osób bezrobotnych do 27 roku życia, posiadających dyplom wyższej uczelni, większość stanowiły kobiety (63,9%). Udział kobiet w tej grupie bezrobotnych znacznie przewyższa analogiczny wskaźnik udziału kobiet zarówno w populacji osób do 25 roku życia (46,7%), jak i ogółu bezrobotnych (45,9%). Z powyższych danych jasno wynika, iż mężczyznom po ukończeniu szkoły wyższej zdecydowanie szybciej udaje się znaleźć pracę. Znacznie częściej bezrobotnymi stają się kobiety. Wyższy poziom wykształcenia kobiet nie stwarza im możliwości szybszego uzyskania zatrudnienia w takim stopniu, jak mężczyznom.

Poziom bezrobocia wśród tej grupy młodzieży oraz wysokość jej udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych nie są jednakowe na terenie całego województwa. Dane dotyczące zróżnicowania terytorialnego bezrobocia młodzieży przedstawia poniższa tabela.

**Bezrobotna młodzież, która ukończyła szkołę wyższą, do 27 roku życia
wg Powiatowych Urzędów Pracy w 2012r. (stan w końcu roku)**

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba bezrobotnych, którzy ukończyli szkołę wyższą, do 27 roku życia	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych
Augustów	61	1,5
Białystok	632	2,5
Bielsk Podl.	80	3,7
Grajewo	50	1,2
Hajnówka	54	2,4
Kolno	62	2,0
Łomża	135	2,1
Mońki	43	2,0
Sejny	25	1,4
Siemiatycze	39	2,3
Sokółka	51	1,1
Suwałki	97	1,9
Wysokie Maz.	49	2,1
Zambrów	37	1,2
Woj. podlaskie	1415	2,1

Dane: WUP w Białymstoku

Największy odsetek osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia, w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano na terenie działania PUP w: Bielsku Podlaskim (3,7%), Białymstoku (2,5%) i Hajnówce (2,4%); najmniejszy zaś w Sokółce (1,1%), Grajewie i Zambrowie (po 1,2%), Sejnach (1,4%) oraz Augustowie (1,5%).

Opracowanie:

Wydział Badań i Analiz

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku